

tologie worden diepgaand behandeld. Van dezelfde schrijver verscheen ook een klein boekje:

"Schöne edle Steine"

84 pag., 6 bldz. kleurafb. 1954. pr. 7,80 D.M.

Wat zijn edelstenen?

Waar en hoe worden ze gevonden?

Verder vragen i.v.m. kultuurgeschiedenis.

O. Kühn:

Paleogeographie des deutschen Jura.

VI, 74 pag. 34 afb. 1953 (Fischer, Jenen) pr. 7,20 D.M.

Steunend op een omvangrijke literatuur werd getracht uit de verbreiding der Jurassische gesteenten en de daarin gevonden fossielen de verdeling van land en zee in de onderscheiden tijdvakken te reconstrueren.

A.H. Müller:

Diagenetische Untersuchungen in der obersenen Schreibkreide von Rügen.

(Abh. des Geol. Dienstes, Berlin)

30 pag. 1 offset-taf. en 3 foto pag. 1952 pr. 4,30 D.M.

In dit boekje worden behandeld:

De kennis van de Baltische vuursteen, de vuursteenbandering en haar praktisch nut tot oplossing van tektonische en stratigrafische vraagstukken.

De kennis van de zwavelijzerconcreties.

De verkiezelingsverschijnselen aan belemniet vostra.

Een aardige bijdrage inzake het vuursteenprobleem, waar tevens uit blijkt, wat er nog op onderzoekingswerk te wachten ligt. Voor de zwerfsteenverzamelaars een boekje dat veel vragen inzake de vuursteenmaterie opnieuw belicht.

A.G.K.

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

GEOLOGIE EN MIJNBOUW (no. 2, 1959).

Opnieuw staat in dit nummer weer iets over de Winterswijkse Muschelkalk.

Dr D.A. Hooyen heeft in een artikel de vondsten van Nothosaurier sp. beschreven.

"Records of Nothosaurians from the Muschelkalk of Winterswijk, Netherlands".

Uit de onderzoeken bleek, dat de Winterswijkse Muschelkalk behoort tot de onderste afdeling van deze afzetting. Gebleken is, dat de vondsten behoren tot Nothosaurier cf. zaabi en Cymatosaurus sp. welke duidelijk aanwijzingen geven voor de ouderdom. Er is gebruik gemaakt van materiaal uit Delft en Leiden.

Het artikel is verlicht met 4 fraaie afbeeldingen van Winterswijkse vondsten. Een gedegen artikel, geschreven door iemand, die de juiste weg weet te bewandelen om tot determinatie der vertebrata te komen.

Het tweede artikel is al even interessant nl. van de hand van: G.C. Maarleveld en Th. v.d. Hammen: The correlation between upper pleistocene Pluvial and glacial stages.

Er zijn in dit artikel correlaties gezocht tussen het Pleisto-

ceen van het N. halfrond en de pluviale periodes uit diezelfde tijd op het Z. halfrond, nl. in Zuid-Afrika en ZO. Amerika. Deze laatste onderzoekingen resp. verricht door de 1e en 2e auteur.

Gebleden is dat er zeer zeker een positieve correlatie bestaat tussen de meer humide klimaten van de lagere breedten (pluviaaltijden) en de glaciële perioden van de gematigde zône van het N. halfrond.

Deze conclusies werden verkregen op botanische archeologische, geologische en bodemkundige waarnemingen.

Een artikel van L.P.G. Koning v.h. Geol.Instituut te Amsterdam beschrijft een eenvoudige wijze om de afstand tot epicentra van aardbevingen te bepalen.

Dr A. Brouwer: Tijd en Ruimte in de Stratigrafie.

Ter gelegenheid van de aanvaarding van het lectoraat in de Stratigrafie, de Paleontologie en de Historische geologie aan de Universiteit te Leiden, op 20 januari 1959, sprak Dr Brouwer bovengenoemde rede uit.

Spreker wenste hiermee aan te tonen, dat de stormachtige ontwikkeling, die de geologie de laatste halve eeuw heeft doorgemaakt, ook de stratigrafie niet onberoerd heeft gelaten. Ook zij heeft een verjonging ondergaan, waardoor de omvang van dit vak aanzienlijk is toegenomen.

Door de tegenstelling uit te werken tussen twee beschouwingswijzen: analyse en synthese kwam hij tot een goed beeld der huidige situatie.

De analyse, zo oud als de stratigrafie zelf, en de synthese, eerst bekend sedert een 30-tal jaren, boden de stratigrafie ongekende mogelijkheden.

De vruchten van deze zienswijze werden nu eerst geplukt. De analytische stratigrafie, hoe belangrijk ook, mag niet het enige doel zijn.

Dr Brouwer heeft met deze openbare les een goed beeld gegeven van de mogelijkheden tot correlatie van de grote bewegingen, die de aardkorst haar aangezicht gaven.

Op deze plaats nog een hartelijk proficiat aan Dr Brouwer met zijn benoeming tot lector aan de Leidse Alma Mater.

A.G.K.

BOOR EN SPADE IX: Verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland (Meded. St. voor Bodemkartering) (172 bldz. geïll.) Uitg. H. Veenman en zn. Wageningen 1958. Fr. f 8,--.

In mijn kast prijken nu reeds 9 delen van deze mooie uitgave. Aanvankelijk werden elk jaar, later over meer tijd genomen, de beste artikelen gebundeld van de medewerkers van de St. voor Bodemkartering. Zodoende werd een schat aan gegevens verzameld, die ook de leek in zijn eigen woongebied of op grotere tochten daarbuiten kan toetsen. Deze keer is in hoofdzaak de holocene helft van ons land belicht, o.a. een mooie bijdrage over het Beneden Bornegebied en dat der Middellzee, dat trekken vertoont, die meer West-Nederlands zijn, dan gelijken op die van Westergoo en Barra-deel, b.v. veen op grotere diepte.

Voorts komt het pleistocene noordoosten van Friesland aan zijn trek. Mooi is de waarneming van "potklei" met stuwingsverschijnselen betrekkelijk dicht aan de oppervlakte.

Verder komen aan de orde: Zeeuws-Vlaanderen, Kop van Noord-Holland en dan het belangrijke artikel over de Geul met aardige inzichten t.a.v. de algemene geologie.

Ook dit deel is weer de moeite van het lezen waard. En nogmaals, hier een echt vaderlands werk, dat voor iedereen wat geeft.

Wel geen stenenverhalen, maar de geologie heeft meer facetten, dan alleen steentjes verzamelen. Het landschap en zijn wordings-geschiedenis gaat op deze wijze voor u spreken.

Het zijn van die boeken, die men geregeld nog weer eens op-neemt om te raadplegen. Ook zij, die zich voor prehistorische en historische bewoning interesseren, mogen deze artikelen niet on-gelezen laten.

A.G.K.

GEOLOGISCH NIEUWS UIT DE PERS

NIEUWE VULKAAN IN DE BELGISCHE KONGO

In het beroemde Albertpark wildreservaat in de Belgische Kongo, nabij de grens van Oeganda, is een nieuwe vulkaan tot uitbarsting gekomen. De lava en de wolk van gloeiende zwavelachtige as en brokken steen, die de vulkaan uitbraakt, hebben reeds veel cul-tuurgrond van theeondernemingen en oerwoud verwoest. Nog duizen-den hectaren oerbos en bebouwde grond in het genied van de eve-naar worden door de vulkaan bedreigd. Een opzichter van het Al-bertpark heeft gloeiende as op het hoofd gekregen.

Belgische geologen die de uitbarsting bestuderen zeggen, dat de lava met een snelheid van 32 kilometer per uur van de hellin-gen van de vulkaan afstroomt en alles op haar weg vernietigt.

Op één punt dreigt de lava de rivier de Roetsjoeroe af te dam-men. Vulkanologen zijn van oordeel, dat de eruptie nog vier of vijf maanden zal duren.

De Sabena organiseert vluchten à 300 franken boven de vulkaan en zijn geteisterde omtrek. De vliegers kunnen op 300 meter hoogte de hitte van de voortstromende lava duidelijk voelen.

Amersf. krant.

ATHLETE ON A FIELD TRIP FINDS DINOSAUR BONES

MIDDLETOWN, Conn., Oct. 11 - The remains of a dinosaur that lived in the Connecticut Valley 170,000,000 years ago have been found by Wesleyan University's firststring quarterback, the university reported today.

James P. Sams, a 20-year-old junior from Louisville, Ky., made the discovery on a geology field trip last spring.

He found the remains of a forearm bone, the upper bone of the front limb, the lower part of the shoulder girdle and several other bones when he split a brownstone rock in a field in Middle-field, Conn.

Wesleyan sent the bones to Dr. Joseph T. Gregory, curator of Yale University's Peabody Museum, for study. Dr. Gregory concluded that the remains were those of a dinosaur twice as large as any others whose remains had been found in the Connecticut Valley.

New York Times.